

Velika Britanija in Francija obljubili pomoč Poljski

Chamberlain izjavil v parlamentu, da bo Anglija branila neodvisnost poljske republike, če jo bo napadla Nemčija. Koncentracija nemškega vojaštva ob poljskem koridorju. Poljska armada milijon mož pripravljena na odpor

Francija sklenila dogovor z Rumunijo

Državna zbornica obsodila podjarmljenje Češke

Pariz, 1. apr. — Francija, ki se je pridružila Veliki Britaniji v kampanji, da ustavi Hitlerjevo prodiranje proti vzhodu, je sklenila trgovski dogovor z Rumunijo. Na bazi dogovora bo Francija podvojila uvoz rumunskega olja, zaeno pa je znižala carino na uvoz rumunskih poljedelskih pridelkov za 60 odstotkov. V tem letu bo Francija plačala Rumuniji \$78,000,000 za olje, \$39,000,000 več nego preteklo leto.

Dogovor je bil večeraj formalno podpisan in je takoj stopil v veljavo. Naperjen je proti nacistični Nemčiji, ki je zadnje sredo sklenila trgovsko pogodbo z Rumunijo. Krogi, ki imajo tesne stike s francoskim zunanjim uradom, pravijo, da je bil polkovnik Beck, poljski zunanji minister, povabljen v Pariz. On je odpotoval v London, kjer bo konferiral v angleškimi državniki.

Francoska zbornica je sprejela resolucijo, v kateri izreka simpatije Čehom in oboja aneksiji Češke in Moravije po nacistični Nemčiji. "Francija pozdravlja češki narod, ki je postal žrtev nasilja in nemškega imperializma," se glasi resolucija. "Češki narod ne bo uničen, kajti krivice in nasilja ne bodo trajala večno."

Edouard Herriot, predsednik državne zbornice, je dejal, da resolucija izraža mnenje francoskega ljudstva.

Omejitev pravice piketiranja v Wisconsinu

Madison, Wis., 1. apr. — Governor Heil je podpisal zakon, ki omejuje pravico piketiranja. Piketiranje podjetij, v katerih delavci niso organizirani, z namenom, da se jih potegne v unijo, je prepovedano. Governor je dejal, da zakon ne odpravlja temeljnih pravic organiziranja in kolektivnega pogajanja, temveč prepoveduje le nasilja v sporih med delavci in delodajalci.

ja in Gdanska. Poljska ima po tem koridorju edini izhod do Baltičkega morja. Ta leži med Nemčijo in vzhodno Prusijo in na severnem koncu je svobodno mesto Gransko. V bližini Gdanskega je Gdynia, poljsko pristaniško mesto.

Berlin, 1. apr. — Skoro vsa nemška bojna mornarica je koncentrirana v Wilhelmshavenu, pomorski bazi v Severnem morju. Iz zanesljivih virov poročajo, da je Chamberlainov govor, v katerem je obljubil oboroženo pomoč poljski republiki, silno razkačil diktatorja Hitlerja. Sinoci se je Hitler posvetoval z zunanjim ministrom Ribbentropom, nakar je bilo naznanjeno, da bo diktator šel naprej s kampanjo, da reorganizira centralno Evropo na podlagi svojih načrtov. Naznanilo dostavlja, da ni nobene sile, ki bi ustavila Hitlerjevo pohod.

Sestanek med Mačkom in Cvetkovičem

Protinacijske demonstracije v Jugoslaviji

Belgrad, 1. apr. — Predsednik jugoslovanske vlade Dragiša Cvjetkovič bo odpotoval v ponedeljek v Zagreb, kjer se bo sestel z dr. Vladimirjem Mačkom, voditeljem hrvatskih avtonomistov. Sestanku pripisujejo veliko važnost, ker bosta politika razpravljala o hrvatskem problemu.

Usoda Češkoslovaške je svarilo Belgradu. Kakor Češkoslovaško, tako tudi Jugoslavijo tvorijo tri narodnostne grupe — Srbi, Hrvati in Slovenci. Češko republiko, dokler je ni podjarmil Hitler, so tvorili Čehi, Slovaki in Rutenci.

Iz nedavne Mačkove izjave je razvidno, da se on, čeprav zahteva avtonomijo za Hrvate, zaveda nevarnosti, ki preti Jugoslaviji s strani nacistične Nemčije. On ve, da Hrvatska ne bi dolgo ostala samostojna država zunaj okvira sedanje Jugoslavije.

Nemčija je danes največja odjemalka jugoslovanskega blaga. To je eden izmed vzrokov, da je nemški vpliv zasenčil italijanskega v Jugoslaviji. Walthor Funk, nemški ekonomski minister, ki je obiskal Belgrad zadnje jesen, je že takrat izjavil, da je Nemčija za sklenitev novega trgovskega pakta z Jugoslavijo. Hitler je pa zdaj pozval belgradsko valdo, naj pošlje delegacijo v Berlin, da sklene nov trgovski pakt.

Zagreb, 1. apr. — V zvezi z agitacijo, da dobi Hrvatska avtonomijo, se je pojavila nacistična ekonomska ofenziva v Jugoslaviji, ki je alarmirala belgradsko vladno. Ofenziva se je pričela, ko je Hitler pozval voditelje nemške manjšine v Jugoslaviji v Berlin k posvetovanju. Iz tega sklepajo, da organizira v Jugoslaviji slično kampanjo kot v Češkoslovaški, kateri je sledilo uničenje češke republike. Nacistične aktivnosti so izzvale že protestne demonstracije proti Nemčiji v Zagrebu, Ljubljani in v drugih jugoslovanskih krajih.

Grški kralj sprejel nemškega ministra

Atene, Grška, 1. apr. — Kralj Jurij je večeraj sprejel ministra nacistične propagande Goebbelsa.

Zadnje vesti

LONDON.—Danes zjutraj poročajo, da je premier Chamberlain ponudil Rumuniji pomoč, če se pridruži njenemu bloku za "ustavitev Hitlerja." — Poljska se je obvezala, da bo na strani Anglije v primeru vojne.—Turčija je tudi povabljena v blok neagresivnih držav.

MOSKVA.—Sovjetska vlada ne zaupa Angliji in Franciji pa se še ni pridružila neagresivnemu bloku. Izvestja pišejo, da so vjeti so prevadni in bodo počakali na akcijo Anglije in Francije, ker na same besede ne dajo nič. — Sovjetska unija in Japonska sta podpisali novo pogodbo glede ribiških pravic.

MEXICO CITY.—Senkaj je dospelo na stotine republikanskih begunov iz Španije, s katerimi je prišla tudi večja zaloga zlata kot poročajo.

BRUSELJ.—Pri večerajšnjih volitvah v Belgiji so bili rekisti (belgijski fašisti) grdo poraženi; prejeli so polovico manj glasov kot pred tremi leti.

CLEVELAND.—John Lewis je interveniral v konfliktu na konvenciji Thomasove avne unije in brenil komuniste z vodstva.

Kitajska zmaga v provinci Kiangsi

Vladi v Peking in Nankingu preklicali dolgove

Sanghaj, 1. apr. — Kitajci poročajo o veliki zmagi v bitki z Japonci pri Wuningu, provinca Kiangsi. Zmaga je sledila reokupacija ozemlja v obsegu 370 kvadratnih milj.

Kitajske čete so začele ofenzivo pri Singangu, ob progi Peking-Hankov železnice. Težki topovi sipajo krogle na mesto, ki so ga pred nekaj meseci zasedle japonske čete.

Člani režimov v Peking in Hankovu, ki sta pod japonsko kontrolo, so na skupni seji preklicali dolgove in kredite, katere je dobil general Kaišek od Amerike in Anglije, obenem pa so okreiali zunanje države, ki podpirajo kitajsko vladno. Režima v Peking in Hankovu sta bila ustanovljena pred enim letom in v tem času je bilo že 240 uradnikov umorjenih.

Tokio, 1. apr. — Japonska je večeraj informirala Francijo, da je prevzela jurisdikcijo nad otoki v bližini francoske Indokine, katere si je Francija prisvajala od l. 1933. Na teh otokih bo Japonska zgradila letalske baze.

ki je prejšnji dan s svojim spremstvom prišel v Atene. Goebbels je pozneje konferiral z grškim premierjem.

ITALIJA BO KORAKALA NAPREJ, PRAVI MUSSOLINI

Pripravljena je na vojno, da izvojuje svoje zahteve

DALADIERJEV GOVOR RAZKAČIL NACIJE

Rim, 1. apr. — Diktator Mussolini je ponovno naglasil, da bo Italija korakala naprej, ker ne mara biti zaprt v Sredozemlju, ne glede na ovire, na katere bo naletela na svoji poti. Kako daleč bo Italija šla v svoji kampanji osvajanja teritorijev, Mussolini ni omenil.

Mussolini je odgovoril premierju Daladierju, ki je izjavil, da Francija ne bo odstopila niti peti svojega ozemlja Italiji. V svojem govoru je omenil poraz "boljševizma" v Španiji in poudaril, da je Italija pripravljena tudi na vojno, da izvojuje svoje zahteve. Poveljeval je italijanske legionarje v Španiji, ki so pomagali generalu Francu v vojni, v kateri so bili lojalisti poraženi.

Virgino Gajda, urednik Mussolinijevega lista Il Giornale d'Italia, piše, da je Daladier zapri vrata pogajanjem glede likvidacije konflikta med Francijo in Italijo. "Jasno je, da francoska vlada odklanja diskuzije o naših zahtevah in pravica, kar pa nas ne vznemirja," piše Gajda. "Francija noče zbliznanja z Italijo in ona bo morala nositi posledice."

Gajda je tudi pobijal Daladierjevo trditve, da živi samo 98,000 Italijanov v Tunisiji, francoski koloniji v Afriki, in da so zadovoljni. V Tunisiji je 150,000 Italijanov in samo 60,000 Francozov.

Berlin, 1. apr. — Daladierjev govor, v katerem je odločno odbil Mussolinijeve zahteve, je izzval viharne proteste v Nemčiji. Nacistični tisk kriči, da je Daladier demonstriral, da ne razume ali pa noče razumeti italijanskih teritorialnih težej, niti dogodkov, ki so pospešili razpad Češkoslovaške. Daladier je potrdil dejstvo, da je on proti zbliznanju z Italijo.

Litva ratificirala memelski pakt

Kovno, Litva, 1. apr. — Litvinski parlament je ratificiral pogodbo z nacistično vlado, na katero podlagi je odstopila memelsko ozemlje Nemčiji. To ozemlje obsega 1099 kvadratnih milj in nemške čete so ga okupirale 23. marca.

Domače vesti

Pueblske vesti

Pueblo, Colo. — Frances Hribar, sestra Chas. Pogorelca v Chicagu, tajnika JSZ in upravitelja Proletarca, je zadnje dni tako nesrečno padla po stopnicah, da si je zlomila nogo. — Bolni člani SNPJ, ki se zdravijo doma in so na potu okrevanja, so G. Sumina, Steve Ogulin, A. Hočvar in Maggie Kočvar.

Pennsylvanski bolniki

Pittsburgh, Pa. — Pavlina Fabec, članica društva 118 SNPJ, se nahaja v bolnišnici St. John's, drugo nadstropje in soba št. 332, kjer je bila v sedmih mesecih že drugič težko operirana. Člani in prijatelji jo lahko obiščejo od dveh do pol treh popoldne ali od sedmih do pol devetih zvečer.

Milwaukeeke novice

Milwaukee. — Tukajšnji slovenski tehnik Jugoslovanski Obzor naznanja, da preneha biti tehnik in odslej bo izhajal dvakrat mesečno. Za vzrok nazadovanja navaja organizacijo JSPP Slogo, ki noče zvišati prispevkov od članov za glasilo.—V sosednjem Sheboyganu se je pri delu v tovarni mrtev zgrudil na tla rojak Henry Gruden, star 57 let. V Ameriki je živel 26 let in zapuščal ženo in brata. V bolnišnici je pa umrl 70-letni rojak Paul Peich. Druge podrobnosti o njem niso znane.

Čikaške vesti

Chicago. — Pred nekaj dnevi je tu umrl Jakob Zalec, doma iz Prekmurja. — V Waukeganu je pa umrla Mary Petrič, stara 24 let in rojena v Ameriki. Zapuščala starše, brata in dve sestri.

Iz Clevelanda

Cleveland. — Dne 29. marca je v bolnišnici umrla Rose Koščak, roj. Sever, stara 55 let in doma iz Gradca pri Žužemberku. V Ameriki je živela 37 let in tu zapuščala moža, dva sinova, tri hčere in brata, v La Salle, Ill., pa druga dva brata.

Nov grob v Penni

Pittsburgh, Pa. — Pred nekaj dnevi je tu umrla Mary Flore, roj. Sopčič, stara 69 let in doma iz Gradca v Beli krajini. V Ameriko je prišla še pred svetovno vojno in tu zapuščala moža in dva sinova, od katerih eden je v ameriški armadi.

Poljska stranka podprla vlado

Aretacija Ukrajincev v Lvovu

Varšava, Poljska, 1. apr.—Voditelji kmetijske stranke in drugih opozicionalnih strank so zagotovili vlado, da bodo podpirali in kooperirali z njo proti Nemčiji, če bo ogražala pravice države. Poljski tisk je bil istočasno pozvan, naj informira svoje čitatelje, da so govorce, da je Hitler poslal ultimatum Poljski, brez podlage. Dolej še ni bilo velikega pritiska s strani Nemčije, toda Poljska je pripravljena tudi na to.

Dva člana eksekutivnega sveta poljske kmetijske stranke, Vladislav Witek in Vladislav Krzeptowski, sta se oglasila v uradu predsednika poljske republike in mu obljubila pomoč. Predsednik Mosciecki je pozneje sprejel osem prominentnih profesorjev, ki imajo ozke zveze z opozicionalnimi političnimi skupami. Razpravljali so o poljski zunanji politiki in priporočali, naj vlada zavzame odločno stališče proti Nemčiji.

Polcija je aretirala dvajset Ukrajincev v Lvovu in drugih mestih v južnovzhodnem delu države na obtožbo podžigjanja odpora med ukrajinsko manjšino proti poljski vladi.

Ameriški dolg znaša 40 milijard

Washington, D. C., 1. apr. — Ameriški javni dolg je znašal ob

FAŠISTI OKLICAJI OBSEDNO STANJE V MADRIDU

Rekonstrukcija porušenih mest odrejena

ZENEVA VRNILA ŠPANSKE UMETNINE

Madrid, 1. apr. — Po razglasitvi obsednega stanja so fašistični gospodarji Madrida in Španije odredili rekonstrukcijo mest, cest, mostov, železnice in javnih poslopj, ki so bila razdejana v skoroti tri leta trajajoči civilni vojni.

V Burgosu, glavnem stanu generala Franca, je bilo naznanjeno, da bodo vojni ujetniki mobilizirani za ta dela. Četr milijona lojalistov je fašistični režim že uposil pri prisilnem delu in 460,000 drugih pride kmalu na vrsto. Za one, ki bi se upirali prisilnemu delu, so določene težke kazni.

General Espinosa de los Monteros je proglasil obsedno stanje v Madridu. Osebe, ki so izvršile čine, katere fašisti smatrajo za zločin, bodo prihle pred vojaška sodišča, ki bodo izrekala kazni. Za nekatere je določena smrtna kazen. Vsaka oseba, ki ne bo prijavila osumljenecv oblastem, da jih kaznujejo, bo težko kaznovana.

Vsi javni uradniki, ki so bili v uradih ob izbruhu civilne vojne in v čeku vojne, bodo zaslišani. Železniški promet med Madridom in Francijo je bil obnovljen. Vsi železničarji, ki so bili uposleni ob izbruhu vojne, so bili mobilizirani. Na podlagi obsednega stanja bo vsak, ki bi se upiral, ustreljen.

Julian Besterio, tajnik bivšega obrambnega sveta, je ostal v Madridu, ko je mesto kapituliralo pred fašisti. General Jose Miaja, načelnik sveta, je pobegnil v Oran, Alžirija, general Segismundo Casado, obrambni minister, in nekateri drugi člani madridskega sveta pa so bili aretirani v Valenciji, ko so fašisti okupirali to mesto. Besterio in Casado sta bila po aretaciji odpeljana v Burgos.

Zeneva, 1. apr. — Španske umetnine in dragocenosti, ki so bile poslana Ligi narodov, da jih shrani v svojih prostorih, pred nekaj meseci, so bile izročene markizu D'Aycineni, Francove mu poslaniku v Švici. Zbirka vključuje več slovitih slik slikarja Velasqueza in drugih španskih umetnikov.

Meja med Ogrsko in Slovakijo urejena

Konflikt poravnani s kompromisom

Budimpešta, 1. apr. — Obmejni spor med Ogrsko in Slovakijo, ki je izzval več krvavih spopadov v zadnjih dneh, je bil večeraj poravnani na miren način. Obe strani sta dali koncesije.

Dolina ob reki Ung, po kateri gre železniška proga, ki spaja Budimpešto s Poljsko, je prišla pod ogrsko kontrolo. To ozemlje obsega 400 kvadratnih milj. Ogrska pa je podstopila Slovakiji tri vasi, med temi vas Paloc, katero so slovaški letalci napadli z bombami zadnji torek.

Uradna izjava, izdana po zaključitvi pogajanj, pravi, da je bila meja med Ogrsko in Slovakijo urejena, podrobnosti pa bodo objavljene v ponedeljek.

konec marca \$40,023,000,000. Ob nastopu Rooseveltove administracije je znašal \$20,937,000,000.

Zenske na stavkovni straži (gornja slika) v Reddingu, Cal. Spodnja slika kaže okrajno jetnišnico, v kateri se nahaja 88 članov unije Mine Mill & Smelter Workers (CIO).

PROSVETA

THE ENLIGHTENMENT
GLASLO IN LASTNINA SLOVENSKE NAROVNE
PODPORNE JEDNOTE
Organ of and published by the Slovene National Benefit Society

Glasovi iz naselbin

Nekaj spominov

Imperial, Pa. — Dne 14. marca 1914 sem se poslovila od rojstnega kraja, od St. Ruperta na Dolenjskem in se podala v Ameriko. Ločitev od moje mame in sester je bila težka. Ob slovesu je mama hudo jokala, ker me je imela posebno rada kot najmlajšo hči izmed desetih otrok. Očeta sem izgubila, ko mi je bilo tri leta — ravno pred 41 leti. Mama je ostala z veliko družino sedmih otrok — trije so bili že umrli. Bili smo siromaki.

Moj ata je imel žago in mlin, s katerima je služil kruh veliki družini. Poleg je imel tudi malo posestvo, na katerem je mama redila par prašičev in kravo. Moj ata je umrl radi hudega prehlada. Dobil ga je, ko je v hudi zimi popravil jezove, katere mu je bila podrla voda. Mama je večkrat pripovedovala, kako žalostno je bilo, ko je umrl oče. Pokopala ga je z velikim cerkvenim pompom in je morala prodati kravo in prašiče, da je plačala pogreb. Potem ni bilo ne krave ne mleka in tudi ne denarja. Trepeli smo veliko pomanjkanje. Pravila mi je tudi, da sem jaz vedno vpraševala, kje je ata, ona pa mi je odgovorila, da ga je Bog vzeml ko sebi.

Ko sem potem v šolo hodila, je nam katehet pravil, da kar Bog stori, vse prav stori. Mene je to bolelo, ker sem rekla mislila, da nam je Bog očeta vzeml. Se danes so božji namestniki, ki ne gledajo na siromašno družino, namreč kaj bodo počeli, ako izgube očeta ali mater. Oni ga ali jo pokopljejo in zahtevajo dobro plačo za tisto "delo". Vse to mi danes pride na misel, ko premišlujem o mojih mladih letih.

Na 7. aprila bo 25 let, ko sem prišla v Ameriko, v prometarsko naselbino Hostetter, Pa. Omožila sem se po katoliško in pridno hodila v cerkev. Župnik je bil poljake narodnosti. Pri pridigah je bil silno hud. Ker ga nisem dosti razumela, sem vprašala, kaj je rekel. Povedali so mi, da je grmel proti Prosveti in Proletarcu. Vernikom je rekel, če jih bodo čitali, jih bo sam hudil vzeml. Večkrat sem premišljevala, zakaj se tiskajo taki listi.

Čez nekaj let je prišel v naselbino zastopnik Prosvete in Proletarca, Tone Zornik. Jaz sem bila zelo huda nanj, ker prodaja prepovedane liste. Se danes se spominjam, kako se mi je smejal in me vprašal, kdo jih brani čitati. Povedala sem mu, da duhovnik in da še odveze ne bom dobila, če jih bom čitala. Zastopnik je rekel, da Prosveto in Proletarca branijo čitati samo tisti, ki so nasprotni delavstvu.

Na 9. marca sem se zopet sešla s Tonetom Zornikom v tukajšnjem Slovenskem domu, kjer je predsednik Vincent Cainkar predvajal jednotine slike. Jaz pa nisem poznala, on pa mene ne. Razgovarjala sta se z mojim soprogram in sva se tako seznanila. Ko sva si stisnila roki, sem

ga vprašala, če se še spominja, kako sem bila huda nanj pred mnogimi leti v Westmorelandu. Priznal je, da se prav dobro spominja in da se je to zgodilo leta 1918 v Hostetterju v hiši Antona Raka. Prosveto in Proletarca zdaj čitam že precej let in sem hvaležna Tonetu Zorniku. Zdaj vem, da je takrat imel prav, ko je rekel, da ta dva lista branijo čitati le tisti, ki so proti delavstvu.

V 49. številu Prosvete smo čitali, kako nesramno so napadli našega br. Franka Barbiča vsled tega, ker je pisal resnico. Radi bi ga spravili še ob službo. Jaz pravim, da imajo v sebi malo poščenja, ker žele delavca spraviti ob kruh, ki si ga pošteno služi. Barbiču ključem: Naprej! Naj živi in se širi glas poščenega delavca; glas Prosvete, Proletarca in naše svobodnomislne SNPJ! Kadar bodo božji namestniki tako pošteni, kakor je delavec, ne bodo imeli vzroka, da bi mu nasprotovali. Katoliška vera peša in bo pešala. Jaz želim, da bi božji namestniki živeli na relifu ob \$3.50 na teden, kakor mora dajati na stotine družin. Toda kljub temu vsak mesec kolektajo med temi reveži za cerkev. Ali je to pošteno? O tem bi lahko dosti pisala, o njih nepoštenosti.

Moj sosed je šel po državljanski papir. Oženjen je že šest let z ženo, ki je bila tukaj rojena, potreboval pa je dokazila o tem. Ko je prinesel njen cerkveni rojstni list, so mu povedali, da tisto izkazilo od duhovnika ne velja, da mora prinesiti potrdilo od države. Torej njih beseda, tudi pri oblastih ne velja.

Danes, na 23. marca, smo spremlili k zadnjemu počitku Franka Frušnovca, zvestega člana društva 106 SNPJ. Pokopan je bil civilno ob veliki udeležbi društvenih bratov in sester, ki so mu poklonili v zadnji pozdrav mnogo cvetic. Njegovi družini izrekam v imenu društva globoko sožalje, pokojnemu pa naj bo lahka ameriška gruda.

Anna Gorenc, 106.

Vsakega nekaj

Girard, O. — O naši prireditvi, ki se je vršila dne 4. marca v Youngstownu in na kateri je gl. predsednik jednote br. Vincent Cainkar predvajal slike, je bilo nekaj poročil. Sicer ne od nas direktno, marveč od zunanjih gostov. Poleg Cainkarja je bil navzoč tudi Frank Barbič iz Clevelanda.

Nekaj dni po tej prireditvi se je sestel pripravljalni odbor, da vidi kako je stvar izpadla. Zdaj lahko poročam, da je bila priredba tudi finančno uspešna. Torej naj se na tem mestu zahvalim vsem, ki ste se udeležili te zabave, prav tako tudi br. Cainkarju in Barbiču. Rad bi se bil z obema kaj pogovoril, toda ker je človek ob takih prilikah zaposlen, ni bilo časa. Ker pa z Barbičem nismo v tako veliki razdalji, se bomo že kaj pogovorili b priliki. Tudi ne bomo dopustili, da bi ga od "najsvetejšega" učili, kaj naj dela.

Navađa je, kadar pride v naselbino ta ali oni glavni odbornik, da se dobi struja, ki mu skuša napolcevati razne stvari, čeprav so brez podlage. Človek bi jim ne zameril, če bi bili iskreni in če bi se že kaj žrtvovali za SNPJ. Radi pa bi splezali na pozornico po zaslugi drugih. Da bi pa vcdili kakšno propagando za SNPJ ali se žrtvovali na kakšen drugi način, jim pa še na misel ne pride.

V zadnjih treh mesecih smo tukaj imeli tri zelo uspešne prireditve, dve od socialističnega kluba in zadnjo na 4. marca, ki se je vršila pod pokroviteljstvom društva 49 in 643 SNPJ. Če hoče človek, da bodo take prireditve uspešne, je treba mnogo delati in se tudi finančno žrtvovati. Da se pa to popravi, je treba tvečjših zaobrniti tako, da drug strežejo. Tako smo rekli tudi 18. marca, kaj če bi nam naš gostilničar J. Kosin seryiral tisti večer? Zbralo se nas je okrog 15 parov, to je možje in ženice. To je bila že precej lušna skupina; seveda je manjkalo še več drugih, ki bi spadali v našo družbo. Kosinu smo naročili, naj seryira vsakemu, ki pride notri od imenovane skupine. Tako se je tudi zgodilo. Mastili se miamo s tistimi narodno jedjo, marveč s svinjskim pletetom in z ocverkovo potico. Ko smo bili že precej židane volje, smo se pa pričeli vrteti in se zabavali od policijske ure, ko je moral Kosin zapreti vrata.

Včasih slišimo ali čitamo v listih, kako so kje napredni, da čitajo napredne liste itd. Torej naj tudi jaz povem, kako smo v Girardu napredni in kaj mi smatramo za napredek. Govorim v imenu tistih, ki se smatramo za napredne. Teh nas je precej lušna skupina, ki nismo napredni samo z besedo, marveč pokažemo tudi v praksi. Smo člani SNPJ in podpiramo njena načela ob vsaki priliki. Smo naročniki na Prosveto in agitiramo za naš list. Smo tudi člani socialističnega kluba in naročniki Proletarca. Tukaj je sicer par izjem, ampak so na naši strani in nam vedno pomagajo. Smo tudi člani industrijske unije CIO. Kadar gremo na sejo te ali druge organizacije, ne klonemo glav, kadar pride na dnevni red vprašanje, ki se tiče delavstva ali napredka. Takoj smo na delu, da stvar pride v zakonik. Nikdar ne pravimo: to ne spada tukaj, je politično itd. Pri delavskih ustanovah je včasih treba igrati tudi delavsko politiko.

Pa ni treba misliti, da smo v Girardu vsi na ta način napredni. Nekateri so tako napredni kot tisti od "najsvetejšega" v Clevelandu, ki hočejo Barbiča ugonobiti. Tudi nas so že na razne načine denuncirali in nam grozili. Toliko jim je uspelo, da sem jaz občutil posledice njih "naprednosti". Toda zdaj se jim to povrača. Geslo teh tiče je, da uniči vse, kar se ti ne pokori. V Girard prihaja še par drugih listov, katerim nekateri pravijo, da so delavski. Po mojem so delavski le toliko, kolikor jih delavstvo podpira, drugič pa igrajo dvojno vlogo.

Par besed sharonskim diposovalcem glede tistih "narodnih dobrot." Pred časom so dopisniki kritizirali nekatera njih dopise; med temi kritikami smo bili tudi nekateri Girardčani. Ko sem po-

tem zasledoval njih dopise, sem skoraj v slehernem videl nekakšno ugorčenje, čes kje se nas uja kdo kritizirati, in to še taki, ki se poredkoma oglašajo. Torej, če pogostoma ne dopisujemo, tudi svojega mnenja ne smemo izraziti o dopisih. Tisti, ki so se počutili užaljeni, bi morali biti toliko močati, da bi preboleli tisto kritiko. Zavedati se je treba, da so dopisniki, posebno ako se pogosto oglašajo, podvrženi kritiki. Take kritike pa je treba vzeti na znanje, če so stvarne in na mestu. Glede dopisovanja v našem listu sem mnenja, da imamo vsi-enake pravice ne glede na starost. Važno je, kaj pišemo.

John Tancek, 49.

Smrt rojakinje in obisk

Wilmering, Pa. — Radio je James velikega pomena, ker se takoj izve vsaka novica po naselbinah. Ko sem 8. marca prišel z dela domov, mi prvi žena: "Veš kaj je novega? Moja sopolka mra. Koracin iz Yukona se nahaja v bolnišnici, primorana je podvreči se operaciji. Danes je to povedal po radiu njen sin Joe, ki je pristavil, da bo mami eno zaigral." Joe Koracin gra na radiopostaji WPHB v Greensburgu vsak pondeljek in sredo.

V nedeljo dne 12. marca se odpravim proti Yukonu, da poizvem, kako je mra. Koracinovi. Ko pridemo na dom prijazne tuzine, ki se nahaja tik Slovenskega doma, so nam povedali, da mati v bolnišnici še ni v preslabem stanju in upajo, da bo okrevala. Povedali so nam tudi, ob kateri uri jo lahko obiščemo. Kot je že naša stara navada, smo od Koracinovih šli v Slovenski dom, kjer smo se zabavali pozno v noč.

11. zvečer. Vreme je bilo zelo neugodno — sneg, dež in burja, ki je eno miljo pred Irvinom moji "lizi" sapo zaprla. Tako smo sredi noči obstali na cesti. Kaj pa zdaj? Tako slaba noč in ljuče se bojijo ustaviti, ker si mislijo, da smo lahko tolovaji. Nekaj avtomobilov zdrži mimo nas, končno, po pol uri čakanja, se je nas vendar usmili nek avtoist in rekel, da nas bo potisnil preko hriba. To je res storil in obenem se je tudi naša "liza" počutila toliko spočita, da je potem sama vlekla in smo prišli srečno domov.

V soboto dne 25. marca je bil lep dan. Ko sem na vrhu pripravljaj za solato in obrezal nekaj trt, me pokliče hči, naj grem v hišo, ker je neki Slovenec povedal po radiu, da je umrla mra. Koracin. Proti mraku se z avtom odpravim zopet proti Yukonu. Ko pridemo tja, je bilo v Koracinovi hiši polno ljudi in tudi zunaj. Videti je bilo, da je bila mra. Koracin zelo priljubljena med rojaki in tudi drugim narodom, ker so ji Yukončanje poklonili toliko šopkov svežih cvetic ob njenem odhodu v zadnji pozdrav. Družini moje sožalje nad izgubo dobre žene in matere.

Ob tej priliki sem se tam sestel tudi z mojim prijateljem Dremotom, s katerim sva se napotila v Slovenski dom na čašo piva. Tam sva dobila več drugih rojakov. Prijatelj Andy Steh me povabi, naj malo prisidem k mizi, kjer so že sedeli T. Kaferle, T. Kepec, M. Cverk in več drugih. Tudi Frank Medved, tajnik društva 117 SNPJ, je bil v družini. On je zelo prijazen oseba in želim, da bi se še kdaj skupaj sestala in se pogovorila o tem in onem (ko pridem pridobnjč v SD, upam, da bom prinesel prvi dolar). Čim večkrat grem v Yukon, tem bolj se mi dopadejo tamkajšnji rojaki in seveda tudi rojakinje. Tudi oskrbnik dvorane in njegova soproga sta prav prijazna. Kot sem sprevidel, se tamkajšnji Slovenci dobro razumejo med seboj.

Martin Hudale, 300.

O relifu in dušebrižnikih

Cleveland. — Zunaj tako prijetno sonce sije, da je človeku težko pisati. Z delom je tukaj bolj slabo. Od cesarskega dela so jih veliko odalovili, tudi takih, ki imajo tako zvani prvi papir. Listi so pisali, da bodo izredčili tiste, ki imajo kaj dohodkov. Toda tisti še delajo, — tudi po štiri v družini. Mnogo je tudi primerov, ko dela žena v

S 75 leti je ostala mlada

Pet in sedemdesetletna Američanka Adeline Wallace Houserjeva zbujajo pozornost svoje oklice s svojim mladostnim videzom in postavo za medicino pa pomeni redki zanimiv primer. Če jo pogledamo, ji nikoli ne bi prisodili 75 let, kolikor je stara danes. Rodila se je v San Franciscu leta 1864. in se je dvakrat poročila.

Bila je igralka in plesalka. Imela je lepo pravilno postavo in zna la jo ohraniti vse danes. S svojimi 26 leti je igrala lahke in vesele vloge v newyorškem Broadwayu. Pri 17 letih je nastopala v operah, kjer je predstavljal mlade, premetene ženske.

Zmerom se je znala prilagoditi modi, a v 50 letu se je še bolj pomladila. Morebiti se im zahvaliti zato boku, ki ga je pridno vadila.

To ji pa ni bilo dovolj. V 63. letu je začel študirati ruski balet. S pomočjo strokovnega učitelja se je učila dve leti in ta težak ples je očitno dobro del. Čez štiri leta je začela akrobatskimi vajami; z veliko lahkoto in gibčnostjo je izvajala vse like. Ne v poznih letih in niti danes najtežje tolovadne vaje za njo ne pomenijo nobene težave. Tehta samo 40 kil in 300 gramov.

Ko so jo vprašali, kako se ji je posrečilo ostati mlada, je izdala "deset skrivnosti svoje mladosti".

Prva skrivnost je: zmerom vedrega razpoloženja. Nikoli si ne greni življenja s skrbnimi žalostjo. Ne mine dan, da ne bi ta ženska tuzično vadila eno ali dve uri. Enkrat na teden prebije vse popoldne na sprehodu na svežem zraku. Spina najmanj sedem ur, vstaja ob sedmih, k počitku pa leže o polnoči. Enkrat na teden spi dvanaest ur in takrat vse dopolni nič ne je. Vsak dan najde kakšen razlog, da je vesela. Pred spanjem popije kozarec osušenega mleka zaradi pomirjenja živcev. A kohola ne pije, mesa je zelo malo, veliko zelenjave in sadja. Kadi ne. Nikoli ne deluje več, kakor ji dopuščajo moči.

V vsem se ji je posrečilo izbrisati pekat starosti, samo v enem ne: roke ima namreč precej hrpave in nabrekli žile.

Kako dolgo lahko živimo brez hrane

Američani so navdušeni za statistike. Nek znani univerzitetni profesor, ki se že več deset letov bavi s prehrano živali, je napravil zahtevno statistiko o tem, katero bitje na svetu lahko najdalje živi brez hrane.

Ta učenjak pravi, da nekateri psi lahko živijo brez hrane več ko 100 dni. V tem pogledu pa še odpornejši od psa škorpiljon, ki lahko preživi brez hrane leto dni.

In še ta žival nima prvenstva. Neka vrsta kač, ki žive v Indiji, lahko stradajo celo do leti.

Vsekako pa ima med žuželkami prvenstvo stradanju pajek, ki utagne živeti brez hrane okrog 27 mesecev.

Kar se tiče ljudi, so v tem pogledu veliki manj odporni. Bilo je tudi že več primerov, ko je človek zdržal brez vsake hrane največ do 70 dni.

Kurja očesa

Kakor se duša z grehom utrdi, tako se utrdi koža na nogi, če nosimo neprimerne čevlje. Umjetnost, da bi znali kupovati prave čevlje, je žal še premalo razvita. Pagosto je kriv, tudi nerodna oblika noge, da dobimo žulje. Če prav imamo normalne čevlje. V tem primeru se koža na nekaterih krajih stalno pritiska o čevlje, koža se odebeli in postane počasi kurj oke. Čim bolj se kurje oko veča, tembolj pritiska na staničje pod sabo in povzroči nastanjanje boleča vnetja, ki otežujejo hojo. Bolj ustrežajočih čevljev je to torej potrebno, da odstranimo kurja očesa. Lahko jih odrežemo ali pa omeščamo z različnimi salicilnimi pripravki. Nastajanje kurjih očes pa preprečimo na ta način, da si umivamo noge z mrazlo toplo vodo, da jih redno mažemo z mazilom in sploh pazimo, da ostane koža voljna in mehka.

(Dolje iz prve kolone.)
siliti, da bi kupili nekaj, česar nečete — s tem pa boste priložili tiranom v inozemstvu udarce, ki v doglednem času zaleže več ko vsaka kropla iz puške. Bojkotirajmo vse blago, ki prihaja od tiranov!

Bojkotirajmo tirane!

Najboljša in najefektivnejša ofenziva — ofenziva, ki je indirektna in pasivna in katere ameriška oblast danes se ne more zabraniti — proti totalitarnim tiranom v Evropi in Aziji je bojkot vsega blaga iz tiranskih domen.

Bojkot je nekrvava in nenasilna, toda zelo učinkovita ekonomska vojna, ki je že premagala in prisilila h kapitulaciji marsikaterega mogotca. Najmanjšega razloga ni, zakaj bi bojkot ne premagal tudi brutalnih evropskih in azijskih diktatorjev, ki "dumpajo" v Ameriko blago iz svojih držav in skupiček porabi jo za nabavo onega ameriškega materiala, katerega najbolj potrebujejo za vojno.

Nacijska Nemčija je že osvojila ves uvozni trg centralne in južnovzhodne Evrope, kamor danes posili in na debelo izvaža razno nerabno drobnjav, ki jo ustrahovani narodi hočeš ali nočeš morajo jemati, v zameno pa jemlje od teh dežel živež in najpotrebnejše surovine. Na primer v Jugoslavijo je Hitler že "na dumpal" toliko orglij, aspirinskih tablet za glavobol, fotografirskih kamer in raznih otroških igrac, da ima Jugoslavija dovolj te robe za 50 let, v zameno pa Nemci na debelo izvažajo iz Jugoslavije prašiče, pšenico in drugo dragoceno blago. Enak proces prisiljene trgovinske sleparije je zdaj Hitler usmili Rumuniji, iz katere bo uvažal petrolej, ki ga silno potrebuje.

Hitler pa ne more zadostiti svojim potrebam s trgovino v Evropi, zato bi rad na vse načine ekonomsko izkoriščal vse tri ameriške celine. Nekaj revnih latinskih republik v Ameriki, ki pa so bogate na surovinah, je že našel, da ga zalagajo z dragocenimi surovinami, on jim pa v zameno "dumpa" orglijice, pisalne stroje, aspirin-tablete, fotografirске kamere itd.

Združene države so postavile visoko carino na nemško blago, kljub temu Nemčija izvaža semkaj na tone in tone raznih drobnjarij (fotografirске kamere, različne instrumente, otroške igrace itd.) tako peccni, da ameriški trgovci lahko plačajo carino in še delajo lepe dobilke. Na enak način "dumpajo" Japonci v Ameriko največ svilno in neštetno drugo drobnjav, zlasti igrace iz lončevine, s skupičkom pa kupujejo od Amerike železno šaro, s katero potem grade svojo bojno mašino.

Hitler danes lahko zaduši v srednji in vzhodni Evropi vsako bojkotno akcijo, ne more pa tega storiti v Ameriki. Ameriška ljudstva so še vedno toliko svobodna, da lahko uničijo tukaj vso Hitlerjevo trgovino, če se smotreno in zavedno zavzamejo za to.

Organizirani delavci v Združenih državah v obeh taborih, Ameriška delavska federacija in Kongres industrijskih organizacij, so edini v tem oziru, da je treba trdo prijeti inozemske diktatorje z bojkotom. Vodstvo obeh organizacij stalno poziva člane unij in sistematično deluje že mesece, da se med ameriški delavci razširi in utrdi masni bojkot proti vsem, kar prihaja iz Nemčije, Italije in Japonske. Ameriške oblasti tega bojkotnega gibanja ne morejo preprečiti, niti ga ne bodo odobravale — skratka: to mora biti akcija zavednega ljudstva samega!

Ameriški delavci s farmarji vred so glavna odjemalska sila vsega blaga, kar ga prihaja na ameriški trg: oni so sila, ki lahko zlomi zunanjko trgovino tiranskih režimov, ako se zavzamejo za to. In ogromna večina se bo zavzela, če bo dobro poučena, informirana.

Kadar bo bojkot dovolj močan in razširjen do zadnjega kota Združenih držav, se bodo tudi ameriški kramarji zganili, katerim je danes vseeno čigavo blago prodajajo, samo da naredi masten dobiček; kadar jim nemško in japonsko blago ostane nepokupljeno, kadar se jim bo kopičilo v prodajalnicah in skladiščih, da ne bodo vedeli kam z njim — tedaj se bodo zganili in prenehali bodo z naročili iz totalitarnih držav.

Slovenski delavci in farmarji po Ameriki, sodelujte pri tej bojkotni akciji! Oglejte si do bro stvar, predno jo kupite. Obrnite jo od vseh strani in če najdete znamko "Made in Germany" ali "Made in Japan," zahtevajte od trgovca domač ameriški izdelek — in če ga nima, obrnite mu hrbet.

To ni nič težkega. Nihče vas ne more pri-
Dolje v nadaljevanju

Policijska v Pragi kroti jezno prebivalce ob prihodu nemških čet v glavno mesto bivše češke republike.

Novice iz starega kraja

Slovenije

Divji lovci brez srca in vesti

12. marca. — V velikanih gozdovih Gornje Savinjske doline živi obilo plemenite divjadi. Med katero pač prevladuje najnežnejša in najpriljubljenejša živalca, poskočna srna. Nje pa gospodari po številnih gozdnih posestvih, kakor kakor sivarila štrle, ki se jih lovi v temnih gozdovih nad Sotražico.

Oblastva prosimo, da z odločnimi in poostrenimi ukrepi zaščitijo divji lov, ki ogroža stalo plemenitih živali, pa tudi življenjsko varnost poklicnih lovcev in logarjev. P. D.

Položaj koroških Slovencev

Povodom raznih oblastvenih odlokov iz zadnjega časa se je odposlanstvo koroških Slovencev oglašilo pri celovškem deželnem glavarju, da dobi potrebnih pojasnil glede izdanih odlokov in da sproti merodajni oblasti težnje slovenske manjšine.

O tem objavlja "Koroški Slovenci" sledeči od nar. soc. oblasti odobreni komunikci:

"V petek 3. marca je sprejel deželni glavar Pawlowski ob navzočnosti dež. svetnikov Maier-Kalbitscha in Ernsta Dlaske odposlanstvo Slovenske prosvetne zveze, ki so ga tvorili urednik Vinko Zwittler, zastopnik Roža Vertič Zdravko iz Borovelj in zastopnik Podjune Martin Wastl iz Lovank. Odposlanstvo je uvodno opozorilo dež. glavarja na obljubo, dano 7. aprila povodom svedčnosti v St. Jakobu v Rožu, ki se je glasila, da bo celokupno slovensko kulturno življenje v tretjem rajhu bolje zaščiteno kot pod bivšim režimom.

Odposlanstvo se je pritožilo zaradi otroških vrtcev, ki sicer oskrbujejo slovenske otroke, a se na jezik in narodno pripadnost otrok nič ne ozirajo. Uradna izjava dež. glavarja se je glasila, da so otroški vrtci ustanova nar. soc. stranke in da se jih lahko poslužujejo vsi državljani brez razlike ter da se glede obiska ne izvaja noben pritisk. Ugodnosti te ustanove se lahko vsakdo poslužuje po svoji protivi uvidnosti.

Odposlanstvo se je v nadaljnem pritožilo zaradi sedaj nemškega šolstva. Dež. svetnik Dlaske je izjavil, da je bil uveden nemški pouk povsod tam, kjer so to želela občinska zastopstva, oziroma za vzgojo odgovorni. Dež. glavar je dostavil, da se učni jezik v šoli ravna načelno po željah za vzgojo odgovornih.

Na pripombo slovenskih odposlancev, da so bile posamezne sodelavcem slovenskih kulturnih društev odtujene ali odbite podpore za otroke, je g. dež. glavar obljubil osebno intervencijo, kajti on sam da zastopa stališče, da morajo biti dobri tega državnega zakona deležni vsi državljani brez razlike, v kolikor

Avtna unija ne mara komunistov

Opozicija proti konfiskaciji delavcev

Cleveland, O., 1. apr. — Delegatje na konvenciji unije združenih avtnih delavcev so pokazali, da ne marajo komunistov v eksekutivnem odboru. Na svojem sestanku so sklenili, da se bodo borili proti poskusom levicarjev, ki bi radi spravili svoje pristane na vodilna mesta.

Večina delegatov podpira Thomasa, ki je kandidat za predsednika, prepričani pa hočejo izvoliti Frankensteena, Mortimerja in Halla, ki kandidirajo za podpredsednike. Za podpredsednika hočejo Reutherja, ki je vodilna osebnost na konvenciji, za tajnika-blagajnika pa Geo. F. Adessa, ki ima zdaj ta urad.

Konvencija je sprejela resolucije proti konfiskaciji delavcev v vojnem in mirnem času, proti cenzuri tiska in zatiranju svobode govora in amandiranj Wagnerjevega zakona. Dalje se je izrekla za enotnost v uniji, za poravnavo spora med ADF in CIO in amandiranj nevtalnostnega zakona tako, da bo Amerika lahko pomagala državam, katerim preti fašistična agresija.

Glasovi iz naselbin

DROBILNOST PRIMORJA

Trst. — Z vsakim letom Trščani pokadijo več tobaka. Tako so l. 1935. pokadili za 49 milijonov lir, 1936. 61 ml., 1937. 58 mlj. a 1938. že kar za 58 milijonov lir tobaka.

Trst. — V mestu je nekaj družin s primkom Negrin (Negrin je min. predsednik španske republike). Sedaj so v listih te družine izjavile, da niso v nikakoli sorodniški zvezi s španskim Negrinom. Isto se je zgodilo z nekaterimi družinami iz Sev. Italije.

Žalje. — V čistilnici nafte je nastal majhen požar, pri katerem je dobil težje opekline uradnik Leo Godina, star 24 let. Zdraviti se bo moral 3 tedne.

Trst. — Z nemško ladjo "Oceana" je prišlo v Trst 700 nemških delavcev, ki se bodo po končanem izletu vrnili iz Trsta po železnici v Nemčijo.

Viteviče. — Po stopnicah je padel 84-letni Anton Živec in pri tem zadl z glavo ob železno ograjo tako nesrečno, da je kmalu potem umrl.

Časnikarji zahtevajo injunkcijo

Chicago, 1. apr. — Čikaški časnikarski gild je vprašal sodišče za injunkcijo proti upravi dveh tukejskih Hearstovih listov, ki najema pobožnike, da zlomi stavko časnikarjev. Sodnik C. Niemeyer je nedavno izdal injunkcijo proti uniji, ki omejuje piketiranje in druge stavkovne aktivnosti.

Stavka mehanikov v Kansas Cityju

Kansas City, Mo. — Mehaniki, člani avtne unije, so zastavkali v avtnih podjetjih v tem mestu, ko se delodajalci odbili zahtevu glede sklenitve nove pogodbe.

Kako se uveljavlja zakon o minimalnih plačah

Federalni mesno-urni zakon (Fair Labor Standards Act) je bil sprejet lani v juniju, da se ustanovijo neki minimalni pogoji za mesečne ure delavcev, upošlenih v meddržavni trgovini (interstate commerce). Po določbah tega zakona ne sme v prvem letu njegovega delovanja delovni teden brez plačila za "overtime" presegati 44 ur in medza ne sme biti manjša kot 25 centov na uro. V drugem letu delovanja se normalni teden skrajša na 42 ur in v tretjem letu in dalje na 40 ur. Delo čez normalne ure se mora plačevati najmanj poldrugokrat toliko na uro, kolikor normalni čas. Minimalne mezde pri se bodo v drugem letu povisale od 25 na 30 centov na uro, katere mezdna mera naj ostane v veljavi za naslednjih šest let. Po zvršetku sedmih let se minimalna urna mezda povisla na 40 centov. Manjše mezde se smejo ustanoviti za učence, vajence, sle in druge osebe, katerih zmognost za zaslužek utegne biti zmanjšana vsled starosti, telesne ali umne pohabjenosti ali vsled pokodb. Nekatere industrije in obrti so izrecno izvzete. Delo o trok je prepovedano.

Oblast, ki upravlja in uveljavlja ta zakon, je Wage and Hour Division v federalnem Department of Labor. Sledeče sporne točke v zakonu so bile nedavno objavljene od te oblasti:

Mezdno-urni zakon se nanaša ne le na industrije, ki se pečajo z meddržavno trgovino, marveč tudi na one lokalne industrije, ki proizvajajo blago, katero se prodaja v meddržavni trgovini. Prizadeti so ne le oni delavci, ki so dejanski upošleni v direktni produkciji tega blaga, marveč tudi na take službničke, kot so delavci, ki skrbiijo za redni obrat, (maintenance men), čuvaji, pisarji in slh. Vseeno je, dali se delo vrši v tovarni, doma ali kjerkoli drugje. Toliko delavci, ki so plačani toliko na uro, kolikor oni na komad, so podvrženi zakonu in morajo vsi dobiti tako mezdo, ki odgovarja minimalni urni mezdi, določeni po zakonu.

Pretrani odbitki od plače v svrhu, da se gospodar izogne zakonu, niso dovoljeni. Kjerkoli gospodar daje delavcu hrano in stanovanje, odbitek ne sme znašati več kot dejanski strošek istih. Nikdar ne sme plača biti manjša kot predpisani minimum, naj se mezda izplačuje v gotovini ali skupaj z drugimi datjavami.

Za čezurno delo se mora plačevati najmanj poldrugokrat toliko, kolikor za normalni čas, kakršnakoli naj bo mezda. Če je mezda nad minimalno, se mora za "overtime" plačevati poldrugokrat toliko, kolikor znaša minimalna urna mezda. Zakon ne predpisuje osemurnega dela na dan, marveč omejuje ure na po-

Sodišče razveljavilo odlok delavskega odbora

Chicago, 1. apr. — Federalno apelatno sodišče je včeraj razveljavilo odlok federalnega delavskega odbora proti Jefferson Electric Co., ki je bila spoznana za krivo kršenja Wagnerjevega zakona. Delavski odbor je odredil, da mora kompanija ponovno uposliti tri delavce, katere je odpustila zaradi unijanih aktivnosti, člani unije United Electrical & Radio Workers (CIO). Dlje je odbor razveljavil pogodbo, katero je družba sklenila z bratovščino električarjev (ADF). Sodišče pravi, da je odbor šel preko meje svoje oblasti, ko je razveljavil pogodbo.

Nemčija hoče vladati svet, je rekel Beneš

Chicago, 1. apr. — Dr. Edward Beneš, bivši predsednik češke republike, je sinoči v svojem govoru pred člani čikaške odvetniške zbornice dejal, da je cilj nacijske agresivnosti ne samo politična dominacija Evrope, temveč vsega sveta. Zakonito v Nemčiji je vse, kar prinaša koristi nacijem, je rekel Beneš.

Zidje bežijo iz Liechtensteina

Vaduz, Liechtenstein, 1. apr. — Več bogatih židov, ki so mišlili, da so varni pred Hitlerjem v tej deželici med Nemčijo in Švico, je pobegnlo v Francijo, ko so se pričele širiti govorice, da se bo združila z Nemčijo. Knez Franz Joseph, vladar province, je nedavno obiskal Hitlerja v Berlinu.

LISTNICA UREDNIŠTVA

Pittsburgh, Pa., F. S.: Prosveta n. uradno glasilo Prosvetne matice. Posiljite zaključke s seje in svoje kritične opazke Proletarcu, ki je uradno glasilo P. M.

William G. Douglas, ki ga je predsednik Roosevelt imenoval za člana federalnega vrhovnega sodišča.

Bivši španski premier v Mehiki?

Mexico City, 1. apr. — List El Mundo v Tampicu poroča, da je dr. Juan Negrin, bivši predsednik španske lojalistične vlade, dospel v to mesto, toda avtoritete v Tampicu in glavnem mehikiškem mestu poročilo zanikajo. Iz španskih virov v Parizu je prišla vest, da je Negrin še vedno tam.

Nemško letalo doseglo rekord

Berlin, 1. apr. — Nemško vojaško letalo je doseglo rekord v brzini v pokusnem poletu. Letalo je v brzino 463 milj na uro in posekalo rekord, ki ga je dosegel italijanski letalec Francesco Angelo l. 1934, ko je letel z brzino 340 milj na uro.

Jabolka

"Čarovnik" pride na kmete in razkazuje svoje čarovnije, toda prav nerodno. Med predstavo se obrne k občinstvu in reče: "Zdaj bi vam rad pokazal še čudež, kakršnega še niste videli. Za to potrebujem samo eno jabolko. Ali ga ima kdo izmed vas pri sebi?"

Pa se oglasi nekdo iz ozadja: "Če bi bilo kaj jabolka, bi bila že davno priletela na oder."

ISCEM

moje brate Andreja in Antona Udovič in sestro Terzijo Modic, ter dva sina od moje umrle sestre Frančiške Kresal in hčer od mojega umrlega brata Jakopa. Poročiti jim imam zelo važne stvari iz stare domovine, valed tega jih prošim VSE, da se mi čimprej prijavijo, na moj naslov, Johana Pečjak, 233 Boyer St., Johnstown, Pa. (Adv.)

SIGRID UNDET:

JENNY

ROMAN

Poslovenil Fran Albrecht

Vsak mesec, vsak dan premišljam, danes bi bil star toliko in toliko — kdove, kakšen bi bil. — Vsaka ženska, ki hodi tod s svojim bambinom v naročju — vsak deček, ki ga vidim na cesti, me spomni, da pomislím, kakšen bi bil moj, ko bi nekoliko odrasel —

Obmolnila je spet. Heggen je sedel tam čisto tiho, sklonjen naprej.

„Nisem mislil, da je tako, Jenny,” je rekel tiho in hrpavo. „Videl sem pač, da je hudo, a mislil sem — da je po drugi strani boljše tako. Če bi vedel, kako je prav za prav bilo, bi bil prišel k tebi.”

Ona ni ničesar odgovorila — razpletala je dalje v svojih mislih:

„In nato je sirotek umrl — tako bore, bore majhen. Saj vem, da je to samo moja, sebičnost, da mu ne privoščim, da je umrl, še preden je mogel razumeti je najmanjšo malenkost. Samo v luč je znal mežikati ali pa kričati, če ga je bilo treba previti, ali pa, če je bil lačen. Hlastal je z ustki po mojih licih, meneč, da so prsi. Tudi poznal me še ni — vsaj ne še čisto. Čisto rahel svit zavesti se je nemara prebujal v njegovi majhni lobanjici, ampak pomislil, nikoli ni zvedel, da sem njegova mati.

Imena pa tudi ni imel, ubožček, samo mamini fantek je bil. Niti enega spomina nimam nanj, razen tega zgolj telesnega.” Dvignila je svoje roke, kakor da pritiska svoje dete na prsi. Nato so ji spet mrtve in prazne omahnile na mizo.

„Prvi občutek, ki ga imam od njega, je ta, ko sem pritisnila njegov obrazček k svojemu licu. Njegova koža je bila tako mehka, nekoliko vlažna — kakor nekaj, kar je bilo v zaprtém prostoru — saj se je komaj še dotaknil zraka, veš. Mislim, da se človeku gabi, če se preveč približa novorojenemu otroku, ako ni njegovo lastno meso in kri. In njegove oči — nobene prave barve še niso imele — bile so temne, sicer pa mislim, da bi bile sivomodre. Tako čudne so, oči takšnih majhnih otrok — mistične, bi rekla skoraj. In njegova mala glavica, kadar je ležal pri meni in dobil prsi in pritisnil nanje konček svojega nosu, da je postal kar ploučast, ter mi je prišlo v njegovem mehkem temenu trkati, pa njegovi tenki, puhasti laski — imel je cel šop las, ko se je rodil — temnih. — Meni se je zdel tako dražesten.

Ah, vse njegovo malo telesce. Saj ne morem misliti na nič drugega. Še zdaj ga čutim v svojih rokah. Bedra je imel tako okrogla — najboljši rejen pa je bil v sredí, veš. In njegov zadek je bil tako komično stianjen, majhno špičast — meni se je seveda tudi to zdelo čudovito. Oh da, kako sladke je bil, mali moj fantek.

Nato pa je umrl. — Tako od srca sem veselila vsega, kar bo prišlo še, da sem kasneje mislila, da nisem posvečala zadosti pažnje temu, kar je bilo, v času, ko sem ga imela — ali pa da ga nisem dovolj poljubljala ali ga ogledovala, dasi v vseh tistih tednih nisem počela nič drugega.

Nato pa je ostala samo neka praznina — oh, ne moreš si misliti, kako je bilo! Zdelo se mi je, kakor da se mi je vse telo zgneto od koprnenja po njem. Dobila sem vnetje prsi, bolečina in mrzlica pa je bilo samo hrepenenje, ki je hotelo prodreti na dan. Pogrešala sem ga v svojem naročju, med rokami in ob licih — Včasí se je v zadnjih tednih oklenil z ročico mojega prsta, če sem ga iztegnila. Enkrat se mu je samo po sebi posrečilo, da je dobil nekaj mojih las, ki so se odločili. Te sladke, sladke male ročice njegove.”

Legla je preko mize — ter tiho in krčevito zahtela, da je vsa trepetala.

Gunnar je vstal — obstal nekaj časa pri miru, v dvomu s seboj, z lhtenjem v grlu. Nato je mahoma skočil k nji, jo hlastno in v zadregi burno poljubil na teme.

Ona je obležala tam nekaj časa in jokala. Naposled pa se je vzpela, odšla k umivalniku ter si z vodo umila obraz:

„Oh, bog, kako koprnim po njem,” je rekla brez prehoda, z zajokanim glasom.

„Jenny —” Ničesar drugega ni mogel najti, kar bi ji bil rekel: „O, Jenny —. Saj nisem mogel vedeti, da se ti tako godí —”

Ona se je vrnila ter mu položila za trenutek roke na rame:

„Da, da, Gunnar. Nikar preveč ne misli na tisto, kar sem ti rekla prej. Kdaj pa kdaj sama ne vem, kaj bi s seboj. Lahko pa si misliš,

četudi samo zaradi fantka in zaradi ničesar drugega ne; tega, da bi se kar vdala razuzdanosti, pač ne bom nikoli zmogla. Prav za prav bi seveda sama rada poskusila napraviti kar največ mogoče iz svojega življenja — veš. Poskusila bom, da znova pričnem z delom, dasi sprva ne pojde tako lahko. Saj ima človek še zmerom tolažbo, da živi samo dotlej dokler sam hoče.”

Dela si je spet klobulk na glavo in si poiskala pajčolan:

„Tak pojdiva jest — saj moraš biti že lačen, tako pozno kot je.”

Gunnar Heggen je zardel kot škriat čez ves svoj mladi obraz. Ob njenih besedah je mahoma začutil, da je lačen kakor volk. Bilo pa ga je sram, da bi mogel zdaj čutiti kaj takega. Otrli si je soize s svojih vlažnih, vročih lic ter vzel z mize svoj klobulk.

X

Ne da bi se bila tako domenila, sta molče krenila mimo restavracije, kamor sta navadno zahajala na hrano in kjer sta zmerom srečala družbi Skandinavcev. Šla sta kar naprej po temni, proti Tiberi in čez most, tja do starinskih predmestij Borgo. V nekem kotičku na Petrovem trgu je stala majhna restavracija, kamor sta včasí zahajala jest, kadar sta prišla iz Vatikana. Tod sta vstopila.

Jedla sta, ne da bi bila kdaj spregovorila drug z drugim. Jenny si je prižgala cigareto, ko je pojedla, arknila požirek svojega rdečega vina in mečkala dišeče mandarinovne lupine med prsti.

Tudi Heggen je kadil in strmel predse. Bila sta skoraj čisto sama v gostilni.

„Se ti hoče čitati pismo, ki sem ga pred dnevi domila od Cesce?” je nenadoma vprašala Jenny.

„Prosim. Videl sem, da je prišlo neko pismo zate. Je iz Stockholma?”

„Da. Zdaj sta tam in ostaneta tam tudi čez zimo.”

Jenny je potegnila pismo iz svoje ročne torbice in ga dala Gunnarju.

Draga, mila moja Jenny!

Ne smeš se hudoovati name, da se Ti nisem še zahvalila za Tvoje zadnje pismo. Vaak dan sem se nameravala, pa se ni bilo nič iz tega. Tako silno sem se zveselila, da si spet v Rimu in da slikaš, posebno pa, da si z Gunnarjem skupaj.

Midva sva se torej vrnila v Stockholm in stanujeva spet v svojem starem stanovanju. Bilo nama je nemogoče, ostati v svoji vasei, ko je pošteno pritisnil mraz, ker je tako pihalo in se je prav za prav samo kuhinja dala skuriti. Ko bi le mogla kako ukreniti, da bi si kupila tisto malo hišico, vendar pa bi naju preveč stalo, ker bi bilo treba toliko popravil, prezidati skedenj za atelje za Lenarta in povsod postaviti peči. Za prihodnje poltete pa sva jo spet najela, in tega se še veselím, ker mi je to najljubši prostorček na svetu. Kaj tako lepega, kakor je zahodna obala, si sploh predstavljati ne moreš. Tako svojevrstna je, vsa puščobna in prhka s svojimi sivimi holmei in od viharjev razkučtranim grmovjem po skalnih raspokah, z viticami kozjih parkeljev ter bornimi kočicami, z morjem in čudovitim nebom. Slike, ki sem jih napravila od tam, so baje dobre, in Lenart in jaz živiva tam tako krasno. Zdaj sva prijatelja za zmerom in kadar se mu zadi, da sem čudna, me samo poljubí ter pravi, da sem njegova mala moraka deklica ali pa kaj tako milga, inčasoma bom čisto trdno prišla k njemu.

No, zdaj pa sva spet v mestu in z najino potjo v Pariz ne bo nič, pa to je tudi vseeno. Saj se mi zdi skoraj brezzarjeno, da Ti to pišem, ker si Ti veliko, veliko boljša od mene in je bilo zate tako bridko in kruto, da si morala izgubiti svojega fantka — in kar zdi se mi, da ne zaslužim take sreče, da se mi bo izpolnila moja najbolj vroča želja, a jaz, veš, pričakujem otročička. Samo pet mesecev je še do tega. Sprva še sama nisem hotela verjeti, zdaj pa je stvar gotova. Pred Lenartom sem skušala skrivati, dokler se je le dalo — silno me je bilo sram zaradi obeh prejšnjih kravat, ko sem ga imela za norca s tem, in pa bala sem se, ali se ne motim, tako da sem sprva tajila, ko je prišel slutiti.

(Dalje prihodnjčič.)

Bolniška strežnica

„Hvala, sestra, to je popolnoma odveč. Spričeval mi ni treba kazati. Niti najmanj ne dvomi, da so dobra. Že ko ste mi povedali, da izvršujete svoj poklic celih osemnajst let, sem bil prepričan, da imate dovolj izkustev. Kljub temu pa vas ne morem zaposliti v službi, ki se potegujete zanjo. Dovolite, da vam povem odkrito besedo: zakaj. Prestari ste —”

„Toda gospod doktor, moja leta gredo šele proti koncu tridesetih. Moji sivi lasje —”

„Razumem. Vaši sivi lasje so posledica naporov in nočnih služb. Postal ste žrtev svojega poklica. Popolnoma razumem vaš položaj in zelo občalujem, da vas ne morem priporočiti za službo. Bolničarka, ki izgleda tako, kakor vi —. Ne, ni mogoče. V posredovalnici sem naročil, naj mi pošljejo samo mlajšo šensko moč.”

„Ziviljenje nas čola. Sola življenja pa nas dela stare!” je odvrnila sestra in odšla skozi vrata.

Mladi zdravnik je skomignil z rameni. Nato je dvignil slušalko s telefonskih vilic in se je pri-

tožil posredovalnici zaradi tako stare strežnice.

Odslovljena sestra se je v tem že odpejala s cestno železnico v svoje oddaljeno predmestno stanovanje. Trudnost ji je prevzela ude, otožnost ji je legla na dušo, da ni mogla oditi peš domov. Drugače je tako rada hodila, imela je še trden korak. Hoja po stopnicah je ni nikoli utrjala. In tudi to, da je zahteval njen poklic mnogo stoji na nogah, je ni odbijalo. Bila je še krepka in močna. Zdaj pa se je nenadoma postarala. Obisk pri mladem zdravniku jo je potrl. Če

zdravnik izjavi, da je človek star, pa najsi bo to bolnik ali strežnica, bo že držalo . . .

Sestra se je zamislila za leta in leta nazaj, delala je obračun s svojim življenjem. Ali ji ni zdravnik nenadoma odkril velike resnice? Delati podnevi in ponoči — ali ni to preveč napora za ženske sile? Domislila se je velikih nočnih bdenj ob zgledu bolnikov z visoko vročino. Često je morala zastaviti vso svojo spretnost, da je takšne bolnike krotila, jih pridržala v postelji, ko so hoteli vstati z ležišča in pobegniti. Ali na primer tiste družine, kateri je stregla, ko so imeli hrupno ženo, mož in hči. Morala je skrbeti celo za gospodinjstvo . . . Ali pa tista noč, ko je stala ob operacijski mizi, ure in ure sklonjena nad dekliskim telescem ter je podpirala kirurga pri njegovem subtilnem delu, pri rezanju in šivanju rane . . . Bolničarke, asistenci, operater, vsi so imeli angelako potrpljenje, delali so počasi, navzlic razburjenju in naglici, ki je bila potrebna . . . In potem je sedela poleg spečega otroka toliko dni, toliko noči. Čuvala je življenje, ki je hotelo pobegniti zaradi prehude preizkušnje. In ga je rešila.

Večkrat se je tudi primerilo, da je morala po takšni prečuti noči naravnost k novi operaciji. Morala je sterilizirati instrumente, lepiti gumaste rokavice, spravljati vato v kepice . . . Ali je danes še zmogoča takšnega dela? Ne! Zdravnik je imel prav. Postarala se je. Ampak kljub temu — kako je mogoče, da jo tako brutalno mečejo iz življenja, suvajo od poklica, ki je bil njen življenjski steber? Vse je žrtvovala za druge: čas, mladost, zdravje . . . A zdaj dvajset let potem, ko je dala svoje najboljše moči svojemu bližnjemu, najgre in da slovo svojemu kruhu? Ali je res, da je odveč v življenju, da nimajo nikjer več mesta zanj? Ah, občutila je v svoji notranjosti še takšno bogastvo, da bi ga razdajala z obema rokama! Videla je pred seboj dve skodeli. V eni je tehtala svojo trudnost, obup in leta. Ta skodela je bila težka, hotela je zdrkniti na tla . . . Druga pa ni dala, da bi se ponižala. V nji so odtehtavale težo trudnosti, obupa in leta mir, zrelost in razumevanje, ljubezen in izkustvo. Ali to ne šteje prav nič?

Nekaj dni po tem dogodku so sprejeli sestro strežnico v rodbini, kjer je bilo treba zamenjati mlajšo bolničarko. Ta sestra je bila v naglici, s katero je hitela delati, razlila krop po sebi in se tako opekla, da ni bila več spodobna za strežbo. Morali so jo zamenjati. Bolezen zaupane ji bolnice, starejše in živčne dame, se je tako poslabšala, da so ji morali poiskati strežnico v ne več mladih letih. In usoda je hotela, da je prav to bolnico lečil mladi zdravnik . . .

Kaj napravite, če imate mrzlico?

„Glava me boli in tako slabo se počutim, pa jesti ne morem ničesar.” Tako se navadno začne. „Imaš kaj vročine? Pokaži glavo! Res, vročo imaš, najbrže bo mrzlica. Kaj naj storiva?” — „Kajpak, vročega bezgovega čaja bo treba, pa v toplo posteljo, da se spotiš,” pravi eden. — „Ravno narobe! Mrzel, moker obladek, da popusti mrzlica,” meni drugi. Prvo je čisto nasprotno od drugega. Kaj prav, kaj narobe?

Oboje je lahko prav in oboje narobe, kljub istemu obolenju.

Dokler nas trese mrzlica — in s tem se začne vsaka bolezen — terja telo gorkote, zato mu je treba postreči z vročo pijačo, kajti mu jed ne diši. Dober je prav vroč bezgov čaj. Prav tako marsikomu zelo dobro ve vroča limonada. V sili zadostuje tudi zelo vroč navaden čaj z limono. Odraslim pa koristi, če kanemo v čaj nekoliko alkohola. Potlej pa takoj v gorko posteljo, to se pravi: biti morko segreta. Tudi toplotne steklenice so zdaj na mestu. Glavno je pač, da dobi telo toplote, da ga ne bo preveč treslo. Saj se pa bolnik tudi tako rekoč zamil si je nogo, kostolom je bil kompliciran narave. Tovariš, ki je bil z njim na izletu, ga je za silo obvezal, potem ga je ostavil, da pripelje reševalce.

Profesorja je obhajala majhna omedlevica. Pozabil je, kje se nahaja in predal se je ontamljivemu občutku zapuščeniosti, bolečine in mraza. V nekakšnem polnu se mu je prikazala nekoč odslovljena sestra. Imela je sive lase, kakor tkrat, ko jo je odslovil, češ, da je prestara . . .

To je bilo pred petnajstimi leti. Kdo ve, kje je sedaj? Mogoče se je še bolj postarala in je od izčerpanosti umrla? Življenje, ki drvi s strahovito naglico mimo ljudi, jo je pomelo s prizorišča. Postala je žrtev svojega poklica. Nikoli več je ni videl, nikoli več govoril z njo. Njenega imena sploh ni poznal. A čemu se je zdaj vrnila v njegovo možgane. Čemu se ga je polotilo takšno hrepenenje po njenih dobrotljivih rokah, po njenem razumevaajočem pogledu?

Ko se je osvestil, je bil že na poti proti vasi, kamor so ga nesli reševalci na nosilih. Da ne bi kazal, kako ga skeli bolečina, si je ugrizel ustnice. Medpotoma pa je srečaval mnogo ljudi.

Ko so ga prinesli v vas, je bilo prvo, kar je storil, to da je vzel v roke kos papirja in nanj napisal brzojavko: „Pošljite mi takoj sestro strežnico. Pogoj: zrela leta, sivi lasje.”

„On sovraži žide, katolike, protestante, črnce in samega sebe.”

VRHNJA PLAST

otroci bolj nagnjeni k oboj mandljev ali pljuv, ne da bi to zmerom nevarno; po drugi strani se pa druge smrtnone ne bolezi, kakor n. pr. da in influenza, pogosto začne majhno vročino. Splošno pa je, posebno pa krvni obtok, ga ugotovi strokovnjak po gledu srca in meritve utripa vesta mnogo več o značaju lezni. Torej ne bodite lahki selni, četudi toplomer še ne poveduje krize, in ne pobežite glave, če ste ugotovili vročino. Nestrokovnjak le rad sodi samo po vročini, pa v zmoti.

Kako pa prav za prav postaviti mrzlica?

Povzročitelji bolezní, ki se deajo naše telo, so polni strupov tako imenovani toksinov, pa njim pa telo mobilizira protistrupe. Takšne protistrupe lahko telesu tudi umetno vgamu v obliki zdravilnega seruma, zlasti pri daviči, omarnem krču in drugih boleznih, boj našega telesa z bacilistrupom ustvari vročino; res nimamo vzroka, boriti proti vročini — če le prehitro narašča. Kajti višjih temperatur kakor 42° C človeški organizem ne prenese, zato jih moramo znižati s hlajenjem, drug preveč trpe srce in drugi njeni organi. Tudi razna zdravila omilijo mrzlico. Ker se v vročini razkroje mnoge beljakovine, lesu in se morajo izločiti, takšen bolnik nobenega pojnja po mesu, pač ga pa silno ja. Zatorej mu moramo postaviti tekočo in lahko hrano, preveč s sadjem in sadnim kom. Nekeč tolikanj priljubena t. zv. tečna hrana (mesna ha, meso in jajca) pride v štev šele po prestani bolezní, začne bolnik okrevati. Tako v mo, da sta bolnikov nagonek zmerom imela prav, le mzanju nismo zmenili.

Umetna vročina je takrat mestna, kadar hočemo mobilizirati lastno telesno obrambo, če bolezen nikakor neče obrniti boljše. Sprva so to poskušali visokim segrevanjem, pozpa z večjim uspehom z vbrvanjem beljakovin in celo zmetno okužitvijo bolnika s camí malarije; to je zlasti magalo pri zahrbtni in nezobolelosti možganov in hrbtenega mozga. Umetno povzro ne okuže same pa ni težko zdraviti.

Ni razumel

— Papa, je vprašal Stankose je komaj naučil čitati in spti in ni še dobro poznal lezakaj je vsem desetim otrokstrica Andreja ime Avgust.

— Kako to misliš?

— I, saj je zapisano v pisstrica Andreja: „Bog nam je danes, 10. avgusta, četrtega dka.”

Višina temperature ni edini odločilni moment. Otipavanje z roko pri merjenju vročine kajpak ne zadošča. Treba je še seči po toplomeru. In glejte, da zapišete vsako meritev, kakor delajo v bolnišnicah. To vam olajša pregled poteka bolezní.

Rekli smo že, da vročina sama še ni odločilna. Pri otrocih vročina v nasprotju z odraslimi rada strmo poskoči. Tudi so

NAROČITE SI DNEVNIK PROSVETO

Po sklepu 11. redne konvencije se lahko naroči na list Prosveta in pršteje eden, dva, tri, štiri ali pet števil in ene družine k oni naročnik. List Prosveta stane za vse števila, za štiri ali pet števil \$6.00 za eno leto naročnine. Ker pa štiri za plačajo pri zasnovanju \$1.50 za tednik, se jim to pršteje k naročniní. Torej sedaj ni vroča, red, da je list predrag za štiri šNPJ. List Prosveta je vaša lastnina in gotovo je v vaši družini nekdo, ki bi rad čital list vsak dan. Cena lista Prosveta je:

Za Zdrav. države in Kanada \$6.00	Za Cjuro in Chicago je \$7.50
1 tednik in 4.80	1 tednik in 6.00
2 tednika in 8.60	2 tednika in 10.20
3 tednike in 12.40	3 tednike in 15.00
4 tednike in 16.20	4 tednike in 19.80
5 tednikov in . . . . . nič	5 tednikov in 24.60
Za Evropo je \$9.00	

Izpolnite spodnji kupon, priložite potrebno vsoto denarja ali Money Order v pisnu in si naročite Prosveto, list, ki je vaša lastnina. Pojasnilo:—Vselej kakor hitro kateri teh število preneha biti član SNPJ, ali če se preseli proč od družine in bo zahteval sam svoj list tednik, bode moral tisti član iz dotične družine, ki je tako skupno naročena na dnevnik Prosveto, to takoj naznaniti upravništvu lista, in obenem doplačati dotično vsoto lista Prosveta. Ako tega ne storí, tedaj mora upravništvo znižati datum za to vsoto naročniku.

PROSVETA, SNPJ, 2657 So. Lawndale Ave., Chicago, Ill.

Priloženo pošiljam naročnino za list Prosveto vsote \$ . . . . .

1) Ime . . . . . Čl. druživa št. . . . .

Naslov . . . . .

Ustavite tednik in ga pripišite k moji naročniní od sledečih števil moje družine:

2) . . . . . Čl. druživa št. . . . .

3) . . . . . Čl. druživa št. . . . .

4) . . . . . Čl. druživa št. . . . .

5) . . . . . Čl. druživa št. . . . .

Mesto . . . . . Država . . . . .

Nov naročnik . . . . . Star naročnik . . . . .